

1-1

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering
Directie Digitale Economie

Auteur
[Redacted]

TER BESLISSING
Datum
13 februari 2024

Kenmerk
DGED-DE / 45506578
ZK 0000051961

nota

BNC-fiche over de mededeling stimuleren van startups en innovatie in betrouwbare AI

Bijlage(n)
1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Bijgevoegd BNC-fiche bevat de appreciatie van het kabinet van de mededeling over het stimuleren van startups en innovatie op het gebied van betrouwbare artificële intelligentie (AI). Op 24 januari jl. presenteerde de Europese Commissie (hierna: de Commissie) deze mededeling als onderdeel van een breder AI-innovatiepakket. Het bredere innovatiepakket bevat ook een voorstel tot wijziging van de verordening over EuroHPC om startups toegang te geven tot AI-rekencapaciteit. En als derde onderdeel bevat het pakket een besluit van de Europese commissie tot instelling van de AI Office. Bijgevoegd BNC-fiche, over de mededeling, zal 21 februari worden besproken in het BNC-overleg en op 27 februari in de CoCo. Op 1 maart ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad waarna het naar de Kamer zal worden gestuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegd BNC-fiche.

Kernpunten

- In het BNC-fiche over de mededeling worden de acties en investeringen, zoals uiteengezet in een strategisch investeringskader, verwelkomd. De doelen van het kader passen binnen het reeds ingezette Nederlandse beleid voor AI.
- In de mededeling worden de veelal bestaande en lopende acties en investeringen in 2024 uiteengezet die startups en industrieën in Europa zullen helpen hun potentieel te verwezenlijken om mondiale koplopers te worden op het gebied van betrouwbare geavanceerde AI-modellen, -systemen en -toepassingen.
- Het AI-innovatiepakket is een reactie op de snelle ontwikkelingen rondom zogenaamde *general purpose* AI-modellen. Dit zijn AI-modellen en systemen die een breed scala aan taken kan uitvoeren, waaronder het genereren van verschillende vormen van nieuwe output in de vorm van onder andere tekst, beeld, en video, ook wel generatieve AI genoemd.

- Het AI-innovatiepakket bestaat uit de 3 genoemde onderdelen (mededeling stimuleren van startups en innovatie in betrouwbare AI; voorstel tot wijziging van de verordening over EuroHPC; Commissiebesluit tot instelling van de AI Office). Voor het onderdeel EuroHPC (rekenkracht) is een apart BNC-fiche gemaakt waarover u wordt geïnformeerd door directie IenK. Over de AI Office wordt in plaats van een BNC-fiche een inhoudelijke beoordeling van het takenpakket van de AI Office meegenomen in de geannoteerde agenda voor de formele Telecomraad. Lidstaten hebben geen rol in de besluitvorming over de AI-office, dit is al besloten in de AI-verordening.

Toelichting

Samenvatting kabinetsappreciatie voorstel

- In het BNC-fiche onderschrijft het kabinet het doel om het Europese verdien- en concurrentievermogen en technologisch leiderschap van de Europese Unie (EU) te versterken door te investeren in een innovatief Europees AI-ecosysteem waar verantwoorde AI centraal staat, dat wil zeggen AI dat betrouwbaar, veilig en ethisch is. Het kabinet benadrukt het belang van EU-toegang tot de meest geavanceerde AI-innovaties die bijdragen aan onze brede welvaart en een belangrijke rol hebben bij maatschappelijke uitdagingen.
- Verder passen de voorgestelde acties bij de beleidsinzet op het terrein van o.a. digitale open strategische autonomie, het verzilveren van maatschappelijke en economische kansen van AI, en het borgen van de publieke belangen en waarden bij AI.
- In het BNC-fiche worden onder andere de volgende aangekondigde acties verwelkomd:
 - de versnelling van de ontwikkeling en implementatie van de gemeenschappelijke Europese dataruimten;
 - de oprichting van de Alliantie voor taaltechnologieën (ALT-EDIC);
 - financiële steun van de Commissie via Horizon Europe en Digital Europe om AI-startups en innovatie in de EU te ondersteunen;
 - de inzet van bestaande financiële instrumenten om gericht te investeren in Europese AI-startups;
 - het versterken van het talentpool van de EU op het gebied van generatieve AI door middel van onderwijs, training en bijscholing;
 - het initiatief gericht op het bevorderen van de toepassing van generatieve AI in verschillende industriële toepassingsgebieden.
- De voorgestelde acties dragen bij aan de kern van de Nederlandse beleidsinzet om de maatschappelijke en economische kansen van AI te verzilveren, en de publieke belangen en waarden bij AI te borgen. Ook sluit dit aan bij het geformuleerde AI-beleid in diverse beleidsstukken zoals de Strategie Digitale Economie, Nationale Technologiestrategie, Agenda Digitale Open Strategische Autonomie en de Overheidsbrede visie op generatieve AI.